

éíÉőáÉőéáááóóí

A Balassagyarmati Törvényszék Tunyoginé dr. Gálik Ágnes szám alatti párfogó ügyvéd által képviselt V..... Z..... szám alatti lakos felperesnek – dr. Rékási Róbert (..... szám alatti ügyvéd által képviselt H..... P..... I. rendű, és Cs..... A..... II. rendű (.....) alperesek, valamint a személyesen eljáró M..... T..... (.....) III. rendű, és M..... Gy..... (.....) IV. rendű alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránt indult perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék megállapítja, hogy a felperest ani 188. hrsz. szám alatti ingatlan tulajdonjoga 1/1 arányban illeti meg ajándék visszakövetelése jogcímén. Kötelezi az alpereseket az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés és II. rendű alperest haszonélvezeti joga törlésének tűrésére.

Kötelezi az I-II.rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperes párfogó ügyvédjének 15 napon belül 200.000.- (kétszázezer) forint + Áfa munkadíjat, és a felperesnek személyenként 100.000 (százezer)Ft perköltséget.

Köteles I-II.rendű alperes a törvényszék Gazdasági Hivatalának megfizetni 15 napon belül egymás közt egyenlő arányban 334.162 (háromszázharmincnégyezer–százhatvankettő) Ft állam által előlegezett költséget, és az államnak külön felhívásra személyenként 480.000 – 480.000 (négy száznyolcvanezer–négy száznyolcvanezer) forint le nem rótt eljárási illetéket.

Megkeresi a jogerős ítélet egy példányával a Körzeti Földhivatalt azzal, hogy a-ni 188. helyrajzi számú, szám alatti ingatlanra vonatkozóan a haszonélvezőként bejegyzett felperes V..... Z..... (született, anyja neve, szám alatti lakos) 1/1 arányú tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba jegyezze be, és az I. rendű alperes (H..... P..... született, an:, szám alatti lakos) valamint a II. rendű alperes Cs..... A..... (született,, anyja neve:, szám alatti lakos) javára bejegyzett holtig tartó haszonélvezeti jogot, és a perindítás tényének feljegyzését törölje.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címzetten a Balassagyarmati Törvényszéken lehet benyújtani 5 példányban.

Az Ítéltábla előtti eljárásban a fellebbező fél számára a jogi képviselet kötelező.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha az csak a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul, de a felek ezen esetekben tárgyalás tartását is kérhetik.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a felek közös kérelemmel is kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

I n d o k o l á s :

I.

A belterületén 188. helyrajzi számon felvett, 1682 m² területű lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű ingatlan a III. rendű alperes tulajdonát képezte, haszonélvezettel terhelt.

A III. rendű alperes, mint eladó és IV. rendű alperes mint haszonélvező, és az akkor még fiataalkorú I. rendű alperes mint vevő, valamint a II. rendű alperes és a felperes, mint haszonélvező 1996. szeptember 11-én kelt adásvételi szerződést kötött, amit dr. Sz..... L.. ügyvéd által ellenjegyzett.

A II. rendű alperes az I. rendű alperesnek fiának, kiskorú H..... P....-nek. a képviselőjében járt el a szerződés megkötésekor, az aláírók között H. P. I. rendű alperes nem szerepel.

A szerződés szerint 300.000.- forint volt a kölcsönösen kialakított vételár, beszámítva a korábban adott 100.000.- forint foglalót is.

A szerződés alapján a földhivatal a tulajdonjogot 1/1 arányban H.... P . I. rendű alperes javára jegyezte be 37799/1996. szeptember 19. számú határozatával, és ugyanezen határozattal jegyezte be a felperes és a II. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti jogát.

A felperes már lényegében a vételt követően, az ingatlanba beköltözés előtt és annak felújítása során saját tulajdonának tekintette az ingatlant, és a II. rendű alperes és gyermeke kiköltözése után 2004-ben ez irányú igényét perben is érvényesítette.

II. Előzményi perek

2.P.../2004/..... számon hozott először ítéletet a ... Városi Bíróság 2005. június 7-én a felperes és I-II. rendű alperesek ellen tulajdonjog megállapítása iránti ügyében. Az 1996. szeptember 11-én kelt adásvételi szerződés érvénytelensége volt először a kereseti követelés jogcíme, majd az ítélethozatal előtt az a Ptk 116. §-ra változott. Az ítélet indokolása szerint a felperes élettársi kapcsolata 2003 decemberében szakadt meg, amikor a II. rendű alperes elköltözött.

A felperes nyilatkozata tartalma szerint már ekkor is az ajándékozásra utalt, amely szerint azért ajánlotta fel hogy az ingatlan tulajdonosa az I. rendű alperes legyen, mert a II. rendű alperessel fennállott élettársi kapcsolatát életre szólónak gondolta.

Az ítélet elutasításának az volt az indoka, hogy a jogi képviselő által megjelölt jogcímen nem lehet a felperes javára tulajdonjogot megállapítani.

Az elutasító ítéletet helybenhagyta a megyei bíróság Pf./2005/..... számú ítéletével.

Ezt követően P.../2005. számon indult újabb per a felek között a szerződés érvénytelenségének megállapítása érdekében, melyben a városi bíróság 2005. december 14-én kelt végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. A másodfokú, az eljárás folytatására utasító végzés folytán újra indult perben, a felperes a városi bíróság (jogcímmre, kötelező perbenállásra való) kioktatása után elállt a keresetétől, újabb per indítása érdekében, így a bíróság 3.P...../2005/..... számú végzésével a pert megszüntette.

2006. szeptember 18-án érkezett a felperes újabb keresetlevele, amelyet a városi bíróság P...../2006/.... számú végzésével ismételt elutasított majd a Pf./2007/... számú hatályon kívül helyező végzés folytán újra tárgyalta P. .../2007. számon. A 3. sorszámú jegyzőkönyv szerint a II. rendű alperes hivatkozott a Pf. .../2007/... számú iratban a felperes által csatolt 1998. augusztus 4-én kelt okirat hamisított voltára.

A 10. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével a 4. sorszámon pontosított részletes keresetben megjelölt perérték alapján a városi bíróság az iratokat áttette a Megyei bírósághoz.

Ennek folytán P..... /2007 számon indult meg a per a megyei bíróságon.

III.

A Városi Bíróság 19. P. /2007/.... számú ítéletével a perbeli ingatlant a felperes tulajdonába adta, és elrendelte a II. rendű alperes haszonélvezeti jogának törlését. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy az ingatlan adásvételét, majd a teljes körű felújítást kizárólag a felperes intézte, a III-IV. rendű alperesek is megerősítették, hogy a teljes vételárat a felperes fizette meg. Kiemelten értékelte az elsőfokú bíróság L.. Gy..... tanúvallomását is, aki a perbeli időszakban a földhivatalnál dolgozott, és neki elmondta a felperes, hogy az ingatlant ő vásárolja élettársa, a II. rendű alperes fiának a nevére.

Az elsőfokú bíróság mérlegelése szerint ezt az I. rendű alperes személyes előadása is alátámasztotta, és az a körülmény is, hogy a felperes jóval az I,II. rendű alperesek előtt az ingatlanba beköltözött. A felperes által megjelölt anyagi erőforrások között a Mezőbank Rt. számlájáról történt kivéteket értékelte úgy a városi bíróság, hogy abból az anyagi fedezetet biztosította a felperes, és maga a II. rendű alperes is előadta, hogy bekapcsolódott könyvelőként abba az eljárásba, amelyet adóhiány miatt indítottak a felperes ellen, tehát vállalkozásából nyilvánvalóan jövedelmet titkolt el, amit az ingatlanra fordíthatott. Az ingatlan megvásárlásával pedig az ingatlan tulajdonjogát ajándékozta azt I. rendű alperesnek, míg II. rendű alperesnek a holtig tartó haszonélvezeti jogot. Ezért találta megalapozottnak az ajándék visszakövetelése iránti felperesi keresetet, és a ráépítés, jogalap nélküli gazdagodás tekintetében oka fogyottá vált a kérelem elbírálása. Bár a bíróság ehhez szükséges bizonyítás jelentős részét is lefolytatta.

Kifejtette, hogy amennyiben a II. rendű alperesnek az álláspontja, hogy a beruházással kapcsolatos igényeket ő finanszírozta az ingatlan felújítása során, akkor lehetősége van ilyen igényét külön perben érvényesíteni.

A bizonyításra utalva az indokolás szerint az I, II. rendű alperesek által kifogásolt okiratot, amely az I, II. rendű alperes szerint hamisított magánokirat volt, kizárta a bizonyítékok köréből, mivel csak az volt megállapítható, hogy az irat két gépen készült, mivel eltérő gépirás szerepel rajta. De az sem tűnik ki, hogy az iratot ki szerkesztette.

A könyvszakértői bizonyításra vonatkozó indítványt is elutasította, ami a perben lényeges szempontból nem vezetne eredményre, ezeken kívül a rendelkezésre álló bizonyítékokat mérlegelte, és annak alapján hozott döntést.

A Fővárosi Ítéltábla 7. Pf. /2009/... számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az I és II. rendű alperes fellebbezése megalapozott volt, mivel a tényállást nem derítette fel az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben az elsőfokú bíróság. Nem került tisztázásra, hogy az ingatlan vételárát mikor, és milyen pénzből ki fizette ki, és ellentmondások álltak fenn a peres felek előadásai és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok között is.

Utalt rá a másodfokú bíróság, hogy a felperes több, eltérő előadást tett, és nincs összhangban a nyilatkozata a III. és IV. rendű alperesek előadásával a vételár kifizetésének időpontjait tekintve, és azt sem igazolta a felperes az I és II. rendű alperesek hivatkozásának megfelelően, hogy a Mezőbank Rt. által folyósított hitelt igazoló csatolt bankszámla kivonatokat alapjául szolgáló számla magán vagy vállalkozói számla volt.

A felperes jövedelme nem került hitelt érdemlő igazolásra, mert Áfa visszaigénylések, illetve adóhátralék nem alkalmas ennek bizonyítására, míg a személyi jövedelemadó-bevallások alacsonyabb jövedelmet mutattak ki.

Tévesen értékelte kiemelt módon az elsőfokú bíróság az ítéltábla álláspontja szerint L Gy.. tanúvallomását is, és nem került bizonyításra, hogy a felperes részéről tényleges ajándékozás történt volna, tekintve, hogy a felperes és az I. rendű alperes által előadottak szerint még nem voltak a vásárláskor élettársak, csak később költöztek össze.

A felperes szavahihetőségének vizsgálatakor nem értékelte kellő súllyal a bíróság az 1998. augusztus 4-i dátummal ellátott nyilatkozatot. Ezek a kérdések csak további bizonyítás során voltak tisztázhatók, ezért a másodfokú végzés utasítása szerint az újabb eljárásban részletes személyes meghallgatással tisztázni kell a felperes és az eladók előadásában, és az írásos dokumentációban rejlő ellentmondásokat.

A végzés indokolása szerint a közhiteles ingatlan-nyilvántartási állapot szerint az ingatlan tulajdonosa a II. rendű alperes, ezért a felperesnek kell hitelt érdemlő módon bizonyítani, hogy a vételárat, vagy annak egy részét ő fizette, az ajándékozás megtörténtét, illetve hogy volt-e annak, és ha igen, milyen feltétele. A feleket fel kell hívni a bizonyítási indítványai előterjesztésére, és ezt követően kell vizsgálni a felperes elsődleges és további kereseti kérelmeit.

A hatályon kívül helyezést követően 2010. január 11-én tartott tárgyalást a bíróság, ahol az I-II rendű alperesek újabb jogi képviselője elfogultsági bejelentést tett az egész megyei bíróság ellen. A Fővárosi Ítéletábra a kizárást megtagadta.

Átszignálás után a bíróság újabb tanácsa a II. fokú végzésben foglaltaknak megfelelően folytatta le az előírt bizonyítást.

IV. Az első megismételt eljárás.

A felperes az újabb eljárásban is fenntartotta keresetét, amelyben kérte, hogy tulajdonjogát a perbeli ingatlanra állapítsa meg a bíróság valamelyik általa megjelölt jogcímen; érvénytelenség vagy ajándék visszakövetelése, ráépítés, jogalap nélküli gazdagodás folytán, tekintve, hogy korábban az adásvételre alapított tulajdonjoga fennállására eredménytelenül hivatkozott.

Kérte a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzésének elrendelését, illetve az alperesek bejegyzett jogának törlését.

Az I – II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, a III-IV. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

A megyei bíróság az elsődleges keresetnek megfelelő döntést hozott ítéletében.

Kifejtette indokolásában, hogy a felperes és a II. rendű alperes többféle nyilatkozatot tett arra nézve, hogy mikor alakítottak ki élettársi kapcsolatot.

1995-ben ismerkedtek meg, ezt egyezően adták elő. (P. ../2007/... és ... számú jegyzőkönyv) Együttélésük azonban nem tényleges a polgári jognak megfelelő élettársi közösség volt, tekintettel arra, hogy a II. rendű alperes és az I. rendű alperesnek már a megyei bíróságnál előterjesztett nyilatkozata szerint nem gazdálkodtak soha közösen a felperessel. A II. rendű alperes és a felperes között érzelmi kapcsolat volt, de tényleges közös gazdálkodás nélkül történt az együttélésük. Ezt bizonyítja a II. rendű alperes személyes nyilatkozata is, amely szerint 1997-ben a saját pénzén vitte el M.....ra a felperest, de ezt követően úgy utaztak, hogy ő a saját és a gyermekei részét fizette, a felperes pedig a sajátját. (Ez egyébként ellenmondásban áll azzal az alperesi állítással, hogy a felperesnek sohasem volt pénze.)

II. rendű alperes személyes nyilatkozatában azt is előadta ugyanezen jegyzőkönyvben, hogy 1996. őszén a Mezőbankos 3 millió forint hitelt már ő maga intézte a felperesnek, és a hitelek felvételében közreműködött később is.

Ugyanekkor a II. rendű felperes azt adta elő, hogy az 1997. évi adóhivatali ellenőrzés során - mint könyvelő - maga javasolta a felperesnek, hogy alakítson egy céget és menekítse át oda vállalkozásából a vagyonát.

Hasonló rejtett indoka lehetett az ilyen adóvégrehajtás elkerülését célzó ügyletként a perbeli ingatlan felperes által történő megvásárlása során a tulajdonjog I. rendű alperesre való átruházásának.

A mezőbanktól felvett hitelre hivatkozva állította azt többek között a felperes, hogy a perbeli ingatlan vételára és felújítása ebből az összegből történt meg, ennek bizonyítására csatolt bizonylatokat, és kérte tanú ismételt meghallgatását H.. E.... személyében.

Megállapította azt is a megyei bíróság, hogy az ingatlan vétele tekintetében ellentmondásos volt, nem csak a felperes és a III-IV. rendű alperesek nyilatkozata a vételár részleteire vonatkozóan, hanem az I – II rendű alperesek nyilatkozata is a vétel körülményeire vonatkozóan.

Az I. rendű alperes vételárát nem fizetett, szerint édesanyja vásárolta neki ezt az ingatlant és ő választotta ki a vállalkozókat annak felújításához. Ezen állításokat azonban semmivel nem bizonyította.

Az alperesi képviselő kezdeti álláspontja szerint maga az adásvételi szerződés bizonyítja a II. rendű alperes által történő kifizetést, azonban ez nyilvánvalóan alap nélküli, mivel az okirat nem is tartalmaz háromszori kifizetés alperes által állított tényét, sem a kifizető személyét nem jelzi konkrétan. Az I. rendű alperes vétel szándékát sem bizonyítja, mert maguk a felek is azzal ellentétesen nyilatkoztak.

Ebből következően annak a félnek kellett bizonyítani a vétel tényét és körülményeit aki a tulajdonszerzésre hivatkozott.

Ezt a bizonyítás egészének ismeretében - az elsőfokú bíróság indokolása szerint - a felperesnek sikerült bizonyítani, az alperesi képviselőnek a hamisított bizonyítékra vonatkozó kiemelt hivatkozása, a számos egyéb – a felperesi állítást alátámasztó – bizonyítékot nem negligálva, nem teszi mellőzendővé.

Ugyanakkor a tanúként is meghallgatott vállalkozó is azt igazolta (14.jkv), hogy neki is a felperes fizetett, és hogy úgy érezte, a II. rendű alperes telefonon megkeresve őt, fenyegetőleg lépett fel vele szemben tanúvallomás tétele érdekében, szkenelve és e-mailben megküldve neki vallomástétel előtt előzetesen a periratban fellelhető átvételi bizonylatot, a perbíróság előzetes engedélye nélkül.

Ez arra utal, hogy a felperes és vele szemben a II. rendű alperes minden áron bizonyítani kívánta saját igazát.

A felperes által csatolt hitelességében nem vitatott konkrét kifizetési bizonylatok és az alperes indítványára beszerzett banki számlaforgalmi kimutatás konkrét adatai igazolták a felperes által felvett a perben releváns pénzösszegek mennyiségét és felvételük időpontját, amire a felperes fizetési képességét és tényét alapította.

Az volt a megyei bíróság álláspontja, hogy eladó és a volt haszonélvező nyilatkozata és a korábbi perszakaszban kihallgatott L.... Gy.. (...../2007/... jkv.) tanúvallomása is azt igazolja, hogy a felperes járt el ténylegesen vevőként, de a tulajdonjogot az I. rendű alperesre ruházta, a tanú és eladó által egyébként nem ismert okból, tehát vétel és egyben ajándékozás történt a felperes által.

Nem merült fel semmilyen olyan ok, körülmény ami alapján azt kellene feltételezni, hogy az eladó valótlan nyilatkozatot tett, vagy a tanú hamisan tanúskodott volna a perben. Ezzel vannak összhangban az egyéb fentebb már értékelt bizonyítékok is.

V. A második új eljárás

A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.../2011/... számú végzésével az első fokú ítéletet ismételten hatályon kívül helyezte és az első fokú bíróságot per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A másodfokú végzés indokolása szerint a felperes ajándék visszakövetelésére irányuló keresete megalapozatlan, mivel a felperes az ajándékozási szándékát sem bizonyította, ezért a feltevés léte, súlya és a szerződéskötésben betöltött szerepe sem nyerhetett bizonyítást. Kiemelte az Ítéltábla, hogy az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint az ingatlan tulajdonosa a II. rendű alperes, ezért a felperesnek kellett volna hitelt érdemlő módon bizonyítania azt, hogy a vételárat, vagy annak egy részét ő fizette, továbbá hogy az ajándékozás megtörtént és volt-e annak, és ha igen milyen feltétele. (Nyilván elírás, mivel az I. rendű alperes van tulajdonosként feltüntetve).

Hivatkozott a másodfokú végzés indokolása az ingatlan vásárlásra történő pénz ajándékozás esetén az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint az ajándékozott pénzen vásárolt dolgot követelheti vissza az ajándékozó.

Ismételten hivatkozott a másodfokú bíróság indokolásában a felperes és az eladó III., IV. rendű alperesek előadásának ellentmondásaira, valamint a felperes által szolgáltatott szemmel láthatóan két különböző gépirással készített okirati bizonyíték valódisága bizonyítása hiányára.

Ugyanakkor a II. rendű alperes által a felperesnek 1997. október 15-én írt levelére vonatkozóan azt emelte ki a másodfokú végzés, hogy azok önmagukban nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes részéről ajándékozás történt.

A másodfokú végzés az első fokú ítélet indokolásában szereplő tanúvallomások és egyéb bizonyítékok értékelésére nem tér ki, nem utal azok esetleges helytelen mérlegelésére.

A másodfokú végzés szerint az első fokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt, a ráépítés és a jogalap nélküli gazdagodás másodlagos és harmadlagos kereseti kérelem kapcsán a felperes által indítványozott bizonyítást nem folytatta le, amire a fellebbezési eljárásban már nem volt mód. Ennek folytán az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az új eljárásban a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelem tárgyában is elrendelte bizonyítás lefolytatását. és ennek alapján az abban való állásfoglalást, hogy a másodlagos, vagy harmadlagos kérelem megalapozott-e.

A felperes kereseti kérelmét változatlanul fenntartotta az újabb eljárásban is. Hivatkozott arra, hogy hatályon kívül helyező végzés ítélt dolgot nem keletkeztet, ezért az ajándék visszakövetelése iránti keresetét is továbbra is fenntartja. Utalt arra, hogy első fokú bíróság az ajándék visszakövetelése iránti elsődleges keresetet - a másodfokú végzés indokolásával szemben - nem utasította el.

Hivatkozott arra is, hogy II. rendű alperes és a felperes élettársi viszonyt kívántak létrehozni, ami nyilvánvalóan a perbeli adatok szerint meghiúsult, így a visszakövetelés feltételeinek fennállását is bizonyította a felperes.

A bizonyítékok értékelése kapcsán pedig az volt az álláspontja, hogy írásszakértő nem igazolta, hogy hamisított az okirat, amelyről a II. rendű alperes azt állította, de ennek hiányában is kellő bizonyíték áll rendelkezésre a kereset megalapozottságát illetően, és nem lehet csak egy bizonyítékot kiemelni a többi bizonyíték közül, hanem azokat összességében lehet értékelni. Ebbe a láncolatba pedig beleillik a II. rendű alperes nyilatkozata, amely azt igazolta, hogy úgy állapodtak meg a felperessel, hogy a perbeli ingatlan a felperes tulajdonába kerüljön vissza az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel ellentétben.

A ráépítés és jogalap nélküli gazdagodás tekintetében részletes és elégséges volt a korábbi tárgyalások során lefolytatott bizonyítás tanúvallomások és okirati bizonyítékok kapcsán a bankszámlák kimutatása alapján, ezért csak az ingatlanforgalmi szakértő véleményének beszerzését indítványozta a tulajdoni arány és annak összegaszerűsége tekintetében, amely összegaszerűség lényegében a jogalap nélküli gazdagodás tekintetében is irányadó, a harmadlagos jogcím elfogadása esetén.

A felperes személyes nyilatkozata szerint az első fokú bíróság tisztázta azokat az ellentmondásokat, amik az okiratok dátumozására vonatkoztak, és bizonyította azt is, hogy megfelelő készpénz állt rendelkezésre mind a vásárlásra, mind a ráépítés költségeire is. Utalt a banki bizonylatokra, illetve a testvérétől, szüleitől kapott összegre.

Az I. és II. rendű alperesek azonban nem bizonyították az eljárás során, hogy akár a vételár kifizetésekor, akár az építéskor ők végeztek volna bármilyen finanszírozást. Amíg együtt is laktak a II. rendű alperessel, már akkor is kérte a felperes nyilatkozata szerint a II. rendű alperes, hogy írassa vissza az ingatlant a saját nevére, de még bízott abban, hogy az élettársi közösségük fennmarad.

Amikor pedig szembesült azzal, hogy véglegesen megszakadt az életközösség közöttük, eljárást indított a tulajdonjog tisztázása érdekében, mivel a II. rendű alperes elzárkózott a békés rendezés elől. Csatolt néhány számlát annak igazolására, hogy a kivitelezéséhez szükséges anyagokat is ő vásárolta meg, és előadta azt, hogy a perbeli ingatlan volt bérlői és közte folyamatban lévő per azért indult, mert a bérlők kárt okoztak az épületben.

Az I., II. rendű alperesek képviselőjük útján továbbra is a kereset elutasítását kérték minden vonatkozásban.

A korábbi perszakaszokban kifejtett álláspontjukat tartották fenn, amely szerint a felperes nem bizonyította, hogy rendelkezésre állt olyan pénzösszeg, amiből az ingatlan megvásárlását, vagy átépítését finanszírozni lehetett volna. Hivatkoztak arra, hogy a felperes kereseti kérelmét nem pontosította az Ítélet tábla iránymutatása alapján.

Ismételten hivatkoztak arra, hogy a felperesnek, mint magánszemélynek nem volt bankszámlája, a vállalkozói számlája pedig negatív egyenlegű volt, így az általa állított kifizetésekre nem volt pénzügyi fedezete. Kérték H.... E... tanúvallomását kirekeszteni a bizonyítékok közül, hivatkozva arra, hogy valótlan tartalmú tanúvallomást tett.

A felperes által csatolt okiratok tekintetében pedig hivatkoztak arra, hogy M..... J..... aláírása a felperestől származik az átvételi elismervényen és az 1998. augusztusi nyilatkozat is egy utólag gyártott okirat. A felperes a hamisításhoz a II. rendű alperes eredeti aláírását használta fel. Ezért kiegészítő szakértői vélemény beszerzését indítványozták, az okirat létrejöttének körülményei vizsgálata érdekében.

A ráépítés kérdésében előadták, hogy a-ni Polgármesteri Hivatal úgy nyilatkozott, hogy az engedélyezési dokumentáció nincs meg a hatóságnál, az akkor „veszhetett el” az önkormányzattól, amikor 2008-ban indítványozták a bíróságnál annak beszerzését.

Hivatkoztak arra is, hogy a volt bérlők M. R....., és M..... A.... 2000. évben az épület teljes külső-belső felújítását elvégezték, és ezzel kapcsolatos elszámolás miatt van per folyamatban a felperes és közöttük. A szakértői értékelés kapcsán tehát emelkedett értékű ingatlant vizsgálhatott a szakértő.

Az alperesi álláspont szerint a II. fokú bíróság az ajándék visszakövetelése kérdésében jogerős végzést hozott, a felperes keresetét e vonatkozásban elutasította, így a felperes ezen jogcímen nem tarthat fenn keresetet.

A II. rendű alperes záró nyilatkozatában előadta, hogy a bérlők több milliós felújítást végeztek tudomása szerint. A felperes által csatolt számlák közül egy 8.000,- Ft értékűre álláspontja szerint V.. Z... írta alá a nevét, a jelentősebb összegű Kft-től származó tartalma pedig gyanús.

A felperes képviselőjének záró nyilatkozata szerint a számlák a kiállítóktól származnak, a felperes arról nem tehet, hogy milyen ÁFA mértéket írt be a Kft. ügyintézője a számlába. Annak nincs jelentősége, hogy a vállalkozásában elszámolta-e költségként a felperes az áruk beszerzését, mert az legfeljebb adójogi ellenőrzési kérdés lenne, de e perben nincs jogi jelentősége, mert beépítette az ingatlanba ezeket az anyagokat.

A felperes elismerte, hogy a M... J.... vállalkozónak átadott összegről szóló átvételi elismervényre ő maga írta rá a vállalkozó nevét.

A III., IV. rendű alperesek nem tettek nyilatkozatot a megismételt eljárásában és a tárgyaláson nem jelentek meg.

A törvényszék a korábban lefolyt eljárásokban beszerzett bizonyítékok, nyilatkozatok és a hatályon kívül helyezés folytán lefolytatott újabb bizonyítás során megtett nyilatkozatok, és csatolt bizonyítékok figyelembe vételével a bizonyítás eredményének mérlegelése alapján, a kiegészítő bizonyítás lefolytatása után is azt állapította meg, hogy a kereset megalapozott.

Az alperesi képviselő nyilatkozatával szemben a másodfokú végzés nem tartalmaz olyan előírást, hogy a felperesnek keresetét ismételten be kellene nyújtania, vagy azt pontosítani kellene, ezért a korábban már az előzményi perekben előterjesztett és jelen perben is fenntartott kereseti nyilatkozatok alapján vizsgálta a jogvita érdemét a törvényszék.

Helytállóan hivatkozott arra a felperes, hogy a másodfokú végzés nem keletkeztethet ítélt dolgot, így az alperes álláspontjával szemben ezt a keresetét nem utasította el bíróság. Azt továbbra is fenntarthatta, hivatkozva arra, hogy a leplezett szerződés alapján ténylegesen nem adásvétel, hanem az ajándékozás szabályait kell alkalmazni, és mivel ingyenesen adományozta az I. rendű alperesnek az ingatlan tulajdonjogát, a II. rendű alperesnek pedig, haszonélvezeti jogot, arra a feltételre figyelemmel, hogy élettársi közösségben fognak élni a II. rendű alperessel, ennek megghiúsulása bekövetkeztével az ajándék visszakövetelésére alappal terjesztett elő igényt.

A Pp. 229.§ szerint res iudicata csak jogerős ítélet alapján állhat fenn, de a másodfokú bíróság nem hozott (rész)ítéletet, amihez anyagi jogerő fűződne. Így a Ptk 582.§(3) bekezdése szerinti igény jogerős érdemi elbírálása nem történhetett meg.

A másodfokú végzésben kifejtett álláspont szerint pénz ajándékozása a vételárra azt eredményezi, hogy a pénzen vásárolt dolgot lehet visszakövetelni. A felperes esetében ilyen értelmezés is ugyanazon eredményre vezet.

A felperes azonban nem adott át pénzt az I. rendű alperesnek, aki helyett a II. rendű alperes írta alá a szerződést, az eladók nyilatkozata szerint is mint vevő járt el, csak a III. rendű alperes tudta azt, hogy a szerződésbe - általa nem ismert okból - az akkor még fiatalos alperes fog vevőként szerepelni. (L... Gy... tanúvallomása hasonló tartalmú) A perbeli esetben az állapítható meg hogy a felperes ingyenesen juttatta I-II rendű alpereseknek a vételi szerződésben szereplő jogokat, tehát részéről ajándékozás történt. A felperes és az I-II rendű alperesek viszonylatában tehát az adásvételi szerződés színtelt, de az eladó is hozzájárult annak leplezéséhez, hogy a kiskorú ajándékot kapott, nem saját vagyonából önállóan fizetett vételárat.

A tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság összevetette és értékelte a **felek nyilatkozatait**, mindegyik peres félre kiterjedően vizsgálva a nyilatkozatok ellentmondásait is.

Az I. rendű alperes nyilatkozata szerint (...../2007/...j.kv.) a felperes egy ideig hitegette az édesanyját a II. rendű alperest, hogy lemond ebben az ingatlanban az ő 50 %-áról, később azonban azt mondta, hogy az egész ingatlan az övé. Ez a nyilatkozat tartalmában fele részben már elismeri a felperes tulajdoni igényét.

A II. rendű alperes a megelőző eljárásban a felperes személyes nyilatkozata és a tanúk meghallgatása utáni időpontban tett személyes nyilatkozatot, tehát úgy, hogy már ismerte a felperes és a tanúk előadását, minden körülmény vonatkozásában.

Ekkor úgy nyilatkozott, hogy az ingatlan vételára ténylegesen 500.000.- forint volt, csak az eladó kérésére írtak 300.000.- forintot, és 100.000.- forint foglalót ő maga adott át, erről saját kezűleg írt iratot azonban ez elveszett.

Ezt követően úgy nyilatkozott, hogy amikor az ügyvédhez mentek, ott adott át 200 000 forintot, majd később újra 200.000.- forintot az eladónak. Mindezeket személyesen adta át. Ez azonban bizonyítatlan állítás maradt. Önmagában az a tény, hogy a II. rendű alperes megfelelő jövedelemmel rendelkezett az irányadó időszakban, nem bizonyítja azt, hogy ténylegesen a vételre is fordította jövedelmét vagy annak egy részét. Erre saját nyilatkozatán és elfogulatlannak nem tekinthető gyermekei nyilatkozatán túl semmi nem utal.

A vétel körülményeiről a III. rendű alperes eladó úgy nyilatkozott, hogy neki minden esetben a felperes teljesített fizetést az előleg és a vételár teljes kiegyenlítésekor is. Tudomása volt arról is, hogy a szerződésben a II. rendű alperes fiának az I. rendű alperesnek a nevére íratják az ingatlan tulajdonjogát.

IV. rendű alperes személyes nyilatkozata szerint pedig ő maga abban a meggyőződésben írta alá a szerződést, hogy az ingatlan az felperes tulajdonába kerül, mert az adásvételi szerződés szövegét nem olvasta el.

Ezt feltevését arra alapozta, hogy teljes egészében mindent a felperes intézett a ház körül.

Előadása szerint csak az ő aláírása hiányzott az okiratról már, amikor aláírásra neki már bemutatták, és ekkor ügyvéd nem volt jelen.

Először azt nyilatkozta a vételár összegére tekintettel, ami az adásvételi szerződésösszegezésének megfelelő, tehát, hogy 300 000 forint vételárat vettek át a szerződés aláírásakor.

A felperes és az eladó is a szerződésben foglalt összegezéshez tartotta magát nyilatkozatainak megtétele során az alapeljárásban.

7. P...../2009/... számú jegyzőkönyvben a II. rendű alperes úgy nyilatkozik, hogy 200 000 forint vételár részlet az ügyvédnél volt letéve, és a szerződés aláírásakor került átadásra a III. rendű alperesnek. Az utolsó 200.000.- forintos vételár részletet pedig M.. T... új lakásába vitték el, és ott adták át.

Ez a II. rendű alperes korábbi személyes nyilatkozatával is ellentétes, sőt később beadványában javítja a nyilatkozatát úgy, hogy az a korábbi nyilatkozataihoz illeszkedjen, miután a III. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy csak 2008-ban költözött az új ingatlanába, tehát ott kifizetés nem történhetett.

A III-IV. rendű alperesek konzekvensen mindvégig úgy nyilatkoztak, hogy a II. rendű alperes nekik pénzt nem adott át.

Az újabb tárgyaláson e 7. sorszámú jegyzőkönyvben a III-IV. rendű alperes már elismerte, hogy ténylegesen 500.000.- forint vételáron alapult a kifizetés, de a vételárat a felperes fizette ki nekik.

Ezzel szemben a II. rendű alperesnek az a nyilatkozata, hogy a III. rendű alperes horgász bérletért járt a felperesnél a horgász szövetségénél, nem komoly indok arra, hogy hamis nyilatkozattétellel lehessen vádolni, és a III. rendű alperes előadása szerint soha nem is volt horgász.

Az eladók és a felperes összecszerülésre vonatkozó nyilatkozatát - amely szerint 100.000.- forinttal kevesebb vételárat vallottak be - indokolhatta az „illetékcshalás” felfedésétől való félelem, de egyéb bizonyítékok erősítik azt a ténybeli előadását a III - IV. rendű alperesnek, hogy a felperes fizette a vételárat.

A P./2004/... számú jegyzőkönyvbe foglalt **tanúvallomások** között M... R azt adta elő, hogy a felperessel kötött bérleti szerződést, mert nála volt a lakáskulcs, és ő rendelkezett a lakással, illetve a szomszédok, és mindenki más egyértelműen úgy tájékoztatta őt, hogy a perbeli ingatlan a felperes tulajdonát képezi, bármi problémával a felpereshez fordultak.

Arról is vallomást tett a tanú ezen jegyzőkönyv szerint, hogy találtak egy papírdobozban különféle személyes jellegű iratokat a kocsiszínbén, a pincében, és mivel látta, hogy a felperes, illetve a II. rendű alperes kézírása lehet, ezért abba nem olvasott bele.

Nem vonták kétségbe az alperesek a felperes testvérének P./2007/... számú jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomását sem, amely szerint a vásárlás és építés idején jelentős milliós összeget adott át a felperesnek.

A tanú által jelzett iratanyagból becsatolt „Kicsikém” kezdetű **kézírásos levél**, amely a II. rendű alperes által sem vitatottan tőle származott, tartalmazza már 1997. október 15-én azt, hogy a felperes intézze el a ház adásvételével kapcsolatos formaiságokat, hogy még formálisan sem legyen közük egymáshoz a felperessel. A „házadat is a volt családnak csinálnod” és az előző mondat is arra utal, hogy a felperes igényét lényegében a II. rendű alperes is elismerte, ez az **okirati bizonyíték** is beleillik az értékelhető bizonyítékok logikai láncolatába.

Nem lehet ezt a nyilatkozatát úgy értelmezni - személyes nyilatkozata szerinti magyarázatával ellentétben - hogy a felperes a fiától meg akarta vásárolni az ingatlant, mert erre semmi nem utal. Maga az I. rendű alperes sem hivatkozott erre személyes meghallgatásakor, noha ez valósága esetén lényeges körülmény lett volna az I. rendű alperes szempontjából.

A II. rendű alperes vitatta azt is, hogy lett volna a felperesnek egy vállalkozói számlán kívül más **számlaszáma** is, amiről pénzt vehetett volna fel az ingatlan vásárlás és bővítés költségeire.

A bíróság megkeresésére azonban az Erste Bank közölte (P...../2009/... sorszámon érkezett iratban) hogy a felperesnek a ... szám végződésű (1998-ban nyitott) számlán kívül, ami a cége a F L Bt. számlája volt, V. Z. részére is nyitottak számlát 1996. február 2-án, amelynek forgalmát is közölték. Ennek a számla száma (.) megegyezik a felperes által korábban csatolt okirati bizonyíték szerint Mezőbank Rt. kifizetési bizonylat számával, amely szerint a vétel idején különböző összegeket vett fel a felperes (1996. szeptember 3, 11, 12-én)

Nem helytálló tehát az az alperesi előadás, hogy nem is volt a felperesnek olyan számlája amelyről a vételár biztosításához pénzt vehetett volna fel a felperes.

Az I-II. rendű alperesek elköltözésével és a felperes és II. rendű alperes kapcsolatának végleges megszűntével, beállt az ajándék visszakövetelésének feltétele a Ptk 582. § (3) bekezdése alapján, ezért a törvényszék az elsődleges keresetnek helyt adott és a felperes tulajdonjogát megállapította az ajándék törvény által megengedett visszakövetelése folytán.

A másodfokú végzés az hatályon kívül helyezett első fokú ítéletben kifejtett bizonyíték értékelést nem tekintette aggályosnak, nem tért ki arra, hogy a jelentős számú tanú vallomása a kivitelezési, építési munkák során, illetve az első fokú bíróság által megjelölt számlák szerinti pénzösszegekre vonatkozó mérlegelés nem lenne törvényes, ezért jelen eljárásban is fenntartja a korábban kifejtett bizonyítékértékelő álláspontját az első fokú bíróság.

Az ingatlan felújításával kapcsolatos tanúvallomások is egyöntetűen azt támasztották alá, hogy a felperes fizetett mindig a vállalkozóknak vagy a segédmunkásoknak is.

Helytálló volt a felperesi képviselő azon álláspontja, hogy a II. rendű alperes csak állította, hogy a felperesnek ő adta át mindig a pénzt a munkások kifizetésére, de ezt semmivel nem igazolta, mint ahogy a vételár általa történt kifizetését sem. A felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tett e körben, tehát ezzel szemben a II. rendű alperesnek kellett volna igazolni az állítását, de erre nem tudott bizonyítékot szolgáltatni.

H.... E. tanúvallomása az alperesi állásponttal szemben nem aggályos csak azért, mert pontosan nem emlékezett már arra, hogy konkrétan mely napon vette át a felperestől a vállalkozói díj összegét 1996 decemberében. A pénzátvétel tényét, körülményeit tekintve semmilyen alapja nem lehet az alpereseknek a tanú vallomását kétségbe vonni, mert erre utaló körülmény vagy bizonyíték nem állt fenn. Az alperesnek az az állítása, hogy azért kell kirekeszteni a bizonyítékok sorából a tanú vallomását mert az valótlan, a hamis vád veszélyével is járhat.

Az ingatlan lebontása, átépítése tekintetében pedig, folyamatosan arra hivatkozott a felperes, hogy ezt ő finanszírozta, ezt több tanúvallomással is igazolta. Arra nem is hivatkozott, hogy ezt is ajándékozni kívánta az I. rendű alperesnek, de ez nem is életszerű, a körülményekre figyelemmel.

Már 1997-ben azt írta levelében a II. rendű alperes a felperesnek, hogy a házat is a családnak építtette, és felperes intézkedését igényelte a visszarendezés érdekében. 2003. végén az életközösségük megszakadt és még ezt követően is történtek a felperes részéről az ingatlanba beruházások, amit már magától értetődően eleve nem is finanszírozott volna a II. rendű alperes, olyan ingatlanra, amit a felperes egyébként kívülállóként is sajátjának vallott a korábbi első fokú ítéletben már mérlegelt tanúvallomások (például M.... R....) szerint is.

Mivel az alperes I., II. rendű alperes képviselője az eljárás során kiemelten arra hivatkozott, hogy okirat hamisítást követett el a felperes, ezért nyilatkozata kétségbe vonható, azt kell megállapítani, hogy a bűncselekmény elkövetésének jogkövetkezménye nem az, az alperesi állásponttal szemben, hogy a felperes keresetét el kell utasítani, ha a polgári perben hamis bizonyítékot használt fel. A Pp. nem tartalmaz olyan szabályt, ami szerint ilyen esetben a keresetet el kell utasítani, kivéve természetesen ha csak ilyen bizonyíték áll rendelkezésre, de annak akkor az az alapja, hogy a bizonyítás sikertelen.

Az okirat hamisítás, illetve hamis tanúzás büntettének a jogkövetkezménye büntetőeljárás jellegű, tehát akár az első vagy a másodfokú bíróság, akár a jogvita jogerős lezárása után az alperes is tehet feljelentést a felperes ellen ilyen tárgyban. A polgári eljárás nem a nyomozás színtere, ezért a megalapozott gyanú bizonyítása a büntető eljárásra tartozik, ezért helyesen rekesztette ki már az első perszakaszban is a bizonyítékok köréből a bíróság az alperesek által vitatott okiratot. A gyakorlat szerint általában az ügy befejezése után tesz feljelentést a bíróság. Ugyanezen okból volt szükségtelen az I-II rendű alperesek által a vitatott okirat keletkezésének körülményeire vonatkozóan indítványozott vegyes szakértői bizonyítás.

A perbeli esetben azonban a felperes a 18 sorszámú jegyzőkönyvben elismerte, hogy M. J. helyett ő írta alá a becsatolt átvételi elismervényt, így e tekintetben a bűncselekmény megalapozott gyanúja fennáll, ezért az elsőfokú bíróságnak hivatalból kell a feljelentést megtenni.

Ez azonban nem befolyásolja, hogy a polgári eljárásban rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, jelentős számú érdektelen tanú vallomása, a peres felek együttesen értékelhető nyilatkozatainak tartama ne lehetne bizonyítékként értékelhető.

A törvényszék nem csak a felperes személyes nyilatkozatát értékelte a többi bizonyíték láncolatából elszigetelve, hanem azt az alperesek nyilatkozataival, a tanúvallomásokkal és egyéb okirati bizonyítékkal összefüggésben, azokat a maguk összességében mérlegelve jutott arra a

meggyőződésre, hogy a felperes ajándék visszakövetelése iránti igénye helytálló, ezért ennek az elsődleges kereseti kérelemnek helyt adva hozott ítéletet.

A másodfokú végzés azonban utasítást tartalmazott arra is, hogy le kell folytatni a másodlagos, harmadlagos kereseti kérelem tekintetében is a bizonyítást és érdemi állásfoglalását is ki kell fejtenie az elsőfokú bíróságnak.

Amennyiben az elsődleges kereseti kérelem nem lenne helytálló, úgy a **ráépítés** jogcímén való igényérvényesítés kiinduló pontja az lenn, hogy az I. rendű alperes a telek tekintetében továbbra is tulajdonosnak tekinthető, (legfeljebb nem adásvétel, hanem ajándékozás jogcímén), és a felperes által az alperes tulajdonában álló telekre való építés folytán élhetne tulajdoni igényrel a Ptk irányadó szabályai szerint.

Ha tehát az épület értéke a földnek az értékét lényegesen meghaladja, úgy elsődlegesen a ráépítő szerzi meg a föld tulajdonjogát a Ptk. 137. §. (2) bekezdése szerint. A második fordulat alapján a bíróság azt is megállapíthatja, hogy csak az épület tulajdonjogát szerezte meg a ráépítő és a földön használati jog illetné meg, ez azonban csak lehetőség, nem törvényi kötelezettség.

Az új eljárásban beszerezett szakértői véleményből kitűnően az ingatlan vásárláskori értéke 620.000,- Ft lett volna a szakértői becslés szerint, így ennek megfelel lényegében a szakértői vélemény szerint is az 500.000,- forint vételár.

Ezen belül a telek 286.000,- Ft értékű volt és ha az épület teljesen megfelelő műszaki állapotban állt volna fenn, akkor a mennyiségi mutatók szerint 4.000.000,- Ft lett volna a korabeli értéke.

Ennek alapján tehát a telek és a teljes ingatlanérték aránya 7,15 század százalék.

Hasonló arány tehát közel 7/100 tulajdoni arány számítható akkor is, ha a bíróság az 500.000,- Ft vételárat az átépítést követően számítható 7.000.000,- Ft forgalmi értékhez viszonyítja, az 7,14 század százalék.

A szakértői vélemény szerint ugyanis, a tényleges „bekerülési érték” az 500.000 Ft vételár és 6.670.000,- Ft kivitelezési költség, ami a felperes saját munkájának értékét 750.000,- Ft összegben nem tartalmazza. Így az ingatlan tényleges 1998. évi számítható értéke 7.170.000,- Ft lenne, visszakerekítve a bizonytalan adásvételi alku lehetőségére is figyelemmel 7.000.000,- Ft-ban lenne megállapítható az átépítés kori érték.

Amennyiben pedig a telek akkori értékét 286.000,- Ft-ban és a tényleges kivitelezési költség értékét 6.670.000,- Ft-ban veszi figyelembe a bíróság, úgy 6.956.000,- Ft érték számítható, ami szintén a 7.000.000 Ft-os átlagértékhez esik közel.

Ha a szakértő által kimutatott, a felperes szervező, építő saját munkáját is tartalmazó 7.440.000,- Ft, és a vételár az 500.000,- Ft együttes értéke lenne irányadó, úgy a 7.940.000,- Ft-os tényleges kivitelezési értékhez viszonyítva az akkori 500.000,- Ft-os vételárat, 6,3 százalék tulajdoni arány volna csak megállapítható.

A jelenlegi forgalmi érték alapul vételével pedig 841.000,- forint telekértékkel és 12.000.000,- Ft forgalmi értékkel számítva szintén 7 %, tehát 7/100-ad tulajdoni arány lenne megállapítható.

Ez az arány a Ptk. 137. §. (2) bekezdése szerint nyilvánvalóan arra a döntésre adna alapot, amely szerint a ráépítő szerzi meg az épület alapjául szolgáló föld tulajdonjogát is. A törvény szerkezetéből következően is az az elsődleges döntési lehetőség.

A felperes harmadlagos kereseti kérelme tekintetében pedig, a szakértői véleményben kimunkált összegek alapján azt lehet megállapítani, hogy a telek ár leszámítása után a felperes 11.160.000,- Ft megtérítésére tarthatna igényt a Ptk. 361. §. (1) bekezdése alapján. A ráépítés magában foglalja a bontást átépítést, így lényegében csak a telek értéke különíthető el, ami azonban jogalap nélküli

gazdagodás jogcímén nem követelhető, amennyiben azt ajándékozás fennáll, mivel e tekintetben akkor a jogalap nem hiányozhat.

Rendelkezett a törvényszék az eredeti állapot helyreállítása körében a keresetnek helytadó rendelkezés folytán az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről és a perindítás feljegyzett tényének törléséről is.

Tekintve, hogy a felperes keresete egészében eredményre vezetett, az I – II. rendű alpereseket kötelezte a bíróság a Pp. 78. § alapján a felperes perköltségének, a pártfogó ügyvéd díjának megfizetésére, amely összegében az előző képviselő elhunytja miatt kirendelt újabb jogi képviselő által végzett tevékenységhez, és az ügy nagyobb terjedelméhez és aránylag bonyolult voltához igazodik. A kirendelésre a Pp. eljárás kezdetén hatályos szabályai az irányadók, így a 87. § (3) bekezdése szerint azt a pártfogó ügyvéd közvetlenül hajthatja be a kötelezettől.

Tekintve, hogy a III – IV. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, így őket marasztalni nem kellett.

A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján voltak kötelesek az I – II. rendű alperesek pervesztességükre tekintettel megfizetni a felperes személyes költségmentessége folytán előlegezett szakértői költséget és a le nem rótt illetéket, valamint illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési illetéket utólagosan az illetéktörvény 74. § (3) bekezdése, és a 6/1986 (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Balassagyarmat, 2013. január 8.

Dr. Barsi József sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő